

עלי מרפא
שוער הגיליון
יון הונגרי
למעשה
בני היכלא

דרכי נועם
רזא דשבת
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנות לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

- שנונה לבנות ביה"כ
- מי אני?
- שעה אחת בעוה"ז
- עבודת הכון גדול
- נכנס למקום שנכנס
- התורה הזמנית:
- עבודת ימי חשרי
- הנעימות שבדיווי
- סלחתי כדברך
- קרא את יהושע ואצטו
- חזק מתוך רחמנות
- עבודת יוה"כ
- כפרות

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

"אנה אלך מרוחק"

לפעמים אנחנו בעצמנו מתבלבלים - מי אני? טוב או רע, אמת או שקר? יום הכיפורים מגלה את האמת ואת הטוב.

אלא בורח - - -

וכל אחד מכיר את התהליך. יש לנו שאלות והן הופכות לתירוצים, ובסך הכל כל חיינו אנו בורחים. ודוד המלך יושב ומנגן 'אנה מפניך אברח', וזאת משום שאני גורס את הרישא 'אנה אלך מרוחק' - איני יכול להסביר איך יצאתי מרוחניות ואחדות

איש לא יכול לכפר ולהעביר את כל מה שהצטבר עלינו. רק ה' בעצמו מסוגל להחליט לבטל את כל חוקי ההיגיון הרוחני ולכפר.

למצב נפרד שכזה, ולכן אני מאמין בפשטות שהכל ברצון ה' והוא משיג גם על כל הדברים הנפרדים והמצבים המפוזרים, כי בכל נקודה ופינה שם אתה ואין לאן לברוח. ובכן חזרתי הביתה.

האמת של ה'

ביום הכיפורים, כשם שאנו מחפשים את דרכנו אל האמת, גם השי"ת מקלף שכבות של אמינות שונות כדי לגלות את האמת שלו, האמת לאמיתה. על מנת למחול לנו לגמרי הוא צריך לוותר על הרבה מאוד מידות של אמת, כי על פי מידת האמת אין לחוטא קיום. אבל הקב"ה מחפש אמת אחרת, האמת שלו שאיננה מובנת לאף נברא גם לא למלאכים ואפילו לא למידת האמת בעצמה. את האמת של ה' מגלה יום הכיפורים.

איש לא יכול לכפר ולהעביר את כל מה שהצטבר עלינו. ההיגיון של המקטרגים זועק חמס, ורק השם יתברך בעצמו מסוגל להחליט לבטל את כל חוקי ההיגיון הרוחני ולכפר, "כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם" - הוא לבדו, "לִפְנֵי ה' תִּשְׁתַּחֲוּ".

לפעמים אנחנו בעצמנו מתבלבלים באשר לזהותנו - מי אני, טוב או רע, דובר אמת או שקר? יום הכיפורים הוא הזדמנות של אחת בשנה לשוב אל השורש ולהתברר על ידי השי"ת לבדו, שיגלה את הטוב הגנוז והנצחי שלי שהוא זהותי האמתית, ויסיר מעלי את כל השעירים והשקרים שיידחו אחת ולתמיד לעזאזל, ואני אכנס ואלך לחיים טובים אמתיים וקרויים תמיד לה'.

(ע"פ ליקו"ה ריבית ה')

המרחק, כפי שמלמד רבינו, הוא השקר שיוצר את הניתוקים. בשורש הכל אחד, אבל כאן בעולם הכל רחוק; בין נקודה לנקודה טובה ובין נצנוץ אמת לרעהו מפרידים קילומטרים. וזה משמעותו של החטא - להחטיא למטרה, להחמיץ. חטאי הדורות החלו בסטייה קלה שאירעה ביום בו נברא האדם. נחש הקדמוני הטעה והסית את חווה שהטעתה את אדם שאכל מהעץ, וכאן נברא לראשונה הטוב והרע. אנחנו כבר נולדנו לתוך עולם שכזה, ומה יעשה הבן ולא יחטא!?

תרופת התשובה

המשיא הכבד ביותר עבור נפש יהודית הם החטאים, למעשה מדובר בשקרים. אנחנו לא שקרנים, חלילה, אבל העולם הזה עושה אותנו לפעמים מתפשרים על האמת, והמרחק מצטבר. יש שקרים שאדם סוחר בהם עם זולתו, ויש שקרים שהוא נושא ונותן עם עצמו; כמה פעמים אמרנו לעצמנו דברים שאיננו מאמינים בהם, או פתרנו את רצונותינו הטובים בתירוצי ריק מתוכן?

וכאן מגיעה הבשורה הגדולה של יום הכיפורים. הימים הנוראים מחזירים אותנו בתשובה מפני שבמקביל הם מחזירים את גלגל הזמן לנקודת ההתחלה. בראש השנה יצאה הבריאה מאחדות הפשוט, וכל יום שחלף מאז הרחיק אותה הלאה מהאחדות, הלאה מהדבקות.

אבל למכה הזו הומצאה תרופה מבעוד מועד, תשובה קדמה לעולם, ומהי תשובה? ביטול השקר וחזרה לאמת. בסופו של דבר, וכך גם יהיה לעתיד לבוא, מתגלה שהרע הוא שקר והטוב אמת, השקר בטל ומתברר שהכל אחד ואין רע, ותמיד אני אצל ה', ואז אדם שואל את עצמו 'איך יכולתי בכלל לחשוב אחרת?' זוהי תשובה.

דוד המלך, מורה דרכם של כל שבי בתשובה, אומר "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח", הוא מדבר על הליכה ועל בריחה ורבי נתן מסביר שאלו שני שלבים תמידיים בבריאה. בתחילה, כאשר הבריאה יוצאת מהכח אל הפועל, היא 'הולכת' באופן טבעי מתגשמת ומתרחקת. אבל אחר כך מגיעה הבריחה, כאשר אדם מנסה להבין זאת בשכלו האנושי הוא נבון מתבלבל ונופל לכפירות, כעת הוא לא הולך

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

תמשיך את דרך הבקיאות לכל השנה

ב"ה יום ו' עשרת ימי תשובה תר"ה:

ובעל החכמים בעל הישועות יחוס וירחם עלינו שנקצה לבנות הרבה ביום הקדוש והנורא והאדם מאד הבא לקראתנו לשלום שהוא יום פפורים ולפני שיתחננו וחסאנתנו וכו' לפני עד יעקוד וירא ה' משמים ויסתת לו הדרך להשובה, הדרך הקדוש שהקשיק משה רבנו עליו השלום בארבעים ימים אלו אשר רבנו הנורא צוק"ל גלה אותו בדור הזה שהוא אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאלוהי ה' שצריך להיות בקי בזה מאד מאד כמו שכתוב שם בחינת בקי בעל בקי בנטיק. אשרינו אשרינו אלפים ורבבות פעמים שזכינו לשמוע נוראות קאלה, מי יתן שנקצה לקיים שיעמח השם יתברך לבני בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראנו באופן שנקצה להתקבר על כל המחשבות המבלבלים ולבלי לכל משום דבר ולחיות בקי באמת בכל הצי' פראנו וקראנו ויראנו הקדושים שגלו כל זאת ויותר מזה, וגם מחמת זה בעצמו לא קנינו האמתוה פה עתה מחמת שהוא מקים יום פפור, אולי אקצה אחר יום פפור לאתנוג נאה מזה כמו שגלה הוא זכרנו לברכה ואם פי כפי הנראה יגיע האמת הזה לדרך אחד יום פפור אף על פי כן תשים לבך היטב לדיברים האלה, פי העקר להמשיך דרכי התשובה הצי' בקיאות הצי' בכל השנה בלה, ומחמת כבוד שבת קדש אי אפשר להאריך יותר:

וכבר דברנו בזה בראש השנה שעקר דרך התשובה הצי' מנשק על ידי קדשת שבת וכו' בפירט עתה שמממש לבוא שבת תשובה שזה עקר קדשת שבת לזכות לתשובה בשמחה, פי עקר התשובה הוא שמחה לשלום ברו' מכל מקום שהוא. והנהלה לאל יש אתי הרבה לדבר בזה אך עתה מחמת כבוד שבת קדש הזה אי אפשר להאריך יותר, והשם יתברך ברחמי יגמור החתימה לחיים טובים ארפים ולשלום ושיבנו אליה באמת בקרוב:

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום	לחודש	ליום	ליום	ליום
שבת	ה	לג	קטש	עז	יג
א	ו	לד	קפ	עד	יד
ב	ז	לה	קפא	עז	טו
ג	ח	לה	קפב	עז	טז
ד	ט	לה	קפג	עז	יז
ה	י	לה	קפד	עז	יח
ו	יא	לה	קפה	עז	יט

עיון התורה הזמנית ליקו"ה מוהר"ן ודא תורה ס"א - ח"ב תורה ה'

שְׁעָה אַחַת 'פֶּאן' יוֹתֵר טוֹב...

יִפֶּה שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבָּה, אֹמֵר הָרַע"ב בְּשִׁבְלֵי תִשְׁבָּה! (לְצִרְךָ תִּשְׁבָּה). יִפֶּה שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבָּה - בְּשִׁבְלֵי תִשְׁבָּה, שְׁעָה אַחַת בְּשִׁבְלֵי תִשְׁבָּה - הָיָא יוֹתֵר טוֹבָה מִכָּל חַי עוֹלָם הָבָא! לָמָּה? כִּי 'פֶּאן' אֶפְשָׁר לְקַבֵּל, שְׁשׁ אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל!!

אִם בְּשִׁבְלֵי תִשְׁבָּה - אֲזִי שְׁעָה אַחַת 'פֶּאן' יוֹתֵר טוֹב! אִם בְּשִׁבְלֵי תַעֲנוּג - אֲזִי 'אֵיין' שְׁעָה קִרְת רוח' מִשָּׁם - הָיָא טוֹבָה מִכָּל תַּעֲנוּגִים שֶׁל הָעוֹלָם! אֲתָה רֹצֶה תַעֲנוּגִים? שְׁעָה אַחַת שֶׁל תַּעֲנוּג שָׁם הָיָא יוֹתֵר טוֹבָה! אֲתָה רֹצֶה תִשְׁבָּה? אֲזִי שְׁעָה אַחַת פֶּה הָיָא יוֹתֵר טוֹבָה מִשָּׁם!!! כִּי פֶּאן אֲנִי יְכוּל!!! (רֹצֶה לִמְדָּה, שְׁפָאן יֵשׁ לָנוּ בְּחִירָה וְיִכּוּלִים לְבַחֵר בְּטוֹב וּבִתְשׁוּבָה, וְאִלּוּ שָׁם, זֶה כָּבֵד עֲנִין קִבְּלַת שִׁכְרֵי שְׁעָה כָּבֵד לֹא בִּידִינוּ)

'הַצִּדִּיק אָבִד', הִיָּה צִרְיָה לְהִיֹּת כְּתוֹב 'הַצִּדִּיק נֶאֱבֵד' - הַצִּדִּיק נִסְתַּלַּק - הַצִּדִּיק נֶאֱבֵד, מִה זֶה 'הַצִּדִּיק אָבִד'? הַצִּדִּיק מֵאֲבִד! כִּי כָל רִגְעַה הוּא עוֹסֵק בְּעוֹלָם הָאֵל בְּתִשְׁבָּה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים - וְעַכְשִׁיו הוּא הָרִי מֵאֲבִד! הַצִּדִּיק מֵאֲבֵד, כִּשְׁהוּא מִסְתַּלַּק - הוּא נִקְרָה בְּלִי כָל הַתִּשְׁבָּה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים שֶׁהוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת פֶּה! לֹא רַק שֶׁהוּא נֶאֱבֵד מֵאֲתָנָה, אֲלָא הוּא עֲצָמוּ מִפְּסִיד, הוּא עֲצָמוּ מִפְּסִיד תִּשְׁבָּה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים!

הִיָּה צִרְיָה לְהִיֹּת כְּתוֹב 'הַצִּדִּיק נֶאֱבֵד', הַצִּדִּיק מִסְתַּלַּק וְנֶאֱבֵד, מִה זֶה 'הַצִּדִּיק אָבִד', הַצִּדִּיק מֵאֲבֵד, כִּי כָל רִגְעַה שֶׁהוּא פֶּה בְּעוֹלָם הָרִי עוֹסֵק בְּתִשְׁבָּה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, הוּא מִפְּסִיד, הַצִּדִּיק מִפְּסִיד וְנֶאֱבֵד, הוּא מִסְתַּלַּק, מִה עִם הַתִּשְׁבָּה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים שֶׁהוּא הִיָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת פֶּה, לֹא רַק שֶׁהוּא נֶאֱבֵד מֵאֲתָנָה, אֲלָא הוּא בְּעֲצָמוּ מֵאֲבֵד, הוּא מֵאֲבֵד תִּשְׁבָּה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

אֲכֵן הַמְדִּירֵשׁ אֹמֵר, בְּסוֹף קִהְלָת: 'וְהִגִּיעוּ שְׁנֵים אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵין לִי בָהֶם חֶפֶץ', אֹמֵר הַמְדִּירֵשׁ זֶה 'מִזֹּת הַמְשִׁיחַ'! עַל 'מִזֹּת הַמְשִׁיחַ' לֹמַר אֵין לִי בָהֶם חֶפֶץ! הַצִּדִּיקִים יֹאמְרוּ, אֲנִינוּ רֹצִים, קִדְּם הִיתָה לָנוּ בְּחִירָה, וְהִיתָה לָנוּ יוֹתֵר חֲשִׁיבָה! כַּעַת יֵשׁ בְּטוֹל הַבְּחִירָה! אֵת הַיּוֹם הַהוּא אֲנִינוּ רֹצִים! הֵם יֹאמְרוּ: 'אֵין לִי בָהֶם חֶפֶץ', אֲנִי לֹא רֹצֶה עַכְשִׁיו, אֲנִי רֹצֶה יוֹתֵר טוֹב כְּמוֹ לִפְנֵי זֶה, הַבְּחִירָה הִיָּה נְעִלָם, וְהִיָּה צִרְיָה לְשַׁבֵּר אֵת הַחֲמִירָה, אֵת זֶה הִיָּינוּ רֹצִים.

וְכֵמוּ כֵן פֶּאן, הַצִּדִּיק אָבִד, הוּא אָבִד, הוּא אָבִד אֵת חֵית הַעֲבוּדָה שֶׁל הָעוֹלָם הָאֵל, אֵין לוֹ אֵת זֶה הָרִי, הוּא אָבִד אֵת זֶה.

וְהוּא יִפֶּה שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבָּה, אֲצִלּוֹ כָל שְׁעָה בְּעוֹלָם הָיָא הַתְקַשְׁרוּת לְהֵשֶׁם: 'תִּבְרָךְ עִם בְּחִירָה, אֲצִלּוֹ פֶּה יוֹתֵר טוֹב מִשָּׁם, שָׁם אֵין לוֹ אֵת זֶה.

כְּנֶגֶד 'קִרְת רוח', כְּנֶגֶד 'תַּעֲנוּג שֶׁל שָׁם', הַ'הִשְׁגוּת אֶלְקוּת שֶׁל שָׁם' - זֶה מִשְׁהוּ אַחֵר, שָׁם יוֹתֵר טוֹב! אֲבָל 'בְּשִׁבְלֵי תִשְׁבָּה' - וְעַבְדוּת מִבְּחִירָה, אֲזִי פֶּה יוֹתֵר טוֹב!

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור לדבר לשון הרע על עם הארץ, היינו יהודי שומר תורה ומצוות, אלא שאינו לומד תורה, וקל וחומר שאסור לדבר לשון הרע על תלמיד חכם. נוסף לאיסור לשה"ר יש בזה איסור מבזה תלמיד חכם שאין לו חלק לעולם הבא. (יו"ד סי' רמ"ג סעיף ו). ואם הועד בבית דין על אדם שביזה ת"ח, ב"ד מנדין אותו עד שיפייס התלמיד חכם.

אם ביזה אותו אחרי מותו, ג"כ מנדין אותו עד שיפרסם המדבר שחזר בו. בכלל ביזוי תלמיד חכם, הוא לגנות דברי תורתו. ואם כוונת המדבר שלא יסמכו על דבריו להלכה, מותר לדבר לפי דיני לשון הרע לתועלת.

ואם יצא מכלל ישראל, כמשתמד או כופר בעיקרי האמונה או מחלל שבת בפרהסיא, רשע להכעיס או מוסר ומלשין, מותר לדבר עליהם לשה"ר, ואין צריך לתנאי דיבור לתועלת.

(קיצור הל' לשון הרע פ"ד סעיף ג-ה)

וזה שאמר דוד המלך, עליו השלום: "אני שלום, כי אני איש שלום ומצדי היה שלום"

עם כלם: (מקושי מוהר"ן סי' רל"ט)

עבודת הכהן גדול - הבעל תפילה

החיידוש בתפילת יום הכיפורים

ג) ועל כן נפסק בשולחן ערוך (סי' תר"ז סעיף ו') בשם הרמב"ם: יום הכיפורים אינו מכפר אלא על השבים המאמינים בכפרתו, אבל המבעט בו ומחשב בליבו, מה מועיל לי יום כיפור זה, אינו מכפר לו. ולכאורה אם עיצומו של יום מכפר, למה התנאי של הכפרה תלויה בכך שהאדם יאמין בכפרה. אלא שזה עצם המהות של יום הכיפורים, להשלים את בניין המלכות עד שאנו מצדינו נאמין בגדולת מידות הרחמים. וככל שנעמיק בהכרת הרחמים, ונצייר זאת בכח המדמה שלנו להיכלל במידות הרחמים העליונים, כך באמת פועל הסליחה והמחילה בעומק.

העבודה למעשה

עבודת יום הכיפורים הוא לעורר את המחשבה מגדולת הרחמים העצומים המתגלה ביום זה, וכך יתעוררו ממילא רצונות וכיסופים לה', וממילא יתעורר מעצמו להתוודות ולבקש מחילה. כי זה עצם קדושת היום, שבו מתגלה 'עולם החירות' - הרחמים הגדולים ביותר, כי רחמיו יתברך הם עד לאין שיעור.

ובכל פעם שמזכירים בתפילה פסוקים ופיוטים המדברים מגדולת הרחמים של הש"ת, ישתדל לשים את מחשבתו בתוך אותם התיבות, ויעורר את כח המדמה דקדושה שלו לחשוב מהרחמים הגדולים העוטפים אותו במשך כל השנה, ובעיקר ביום קדוש זה.

הכל תלוי באמונה בכפרה

הליכות

שיחות ומנהגים

יום הכיפורים

שְׂרָאָתָהּ כִּי מוֹהֲרֵנָה הָיָא הַפּוֹתֵחַ אֵת אֶרֶן הַקֹּדֶשׁ וְכוּ':

כְּשֶׁסָּפְרוּ לְמוֹהֲרֵנָה שֶׁהָרֵב מִבְּאֵר יִטְשׁוּב אָמַר "כְּשֶׁמִּגִּיעַ הַזָּמָן שֶׁל 'כָּל נְדָר', אֲזִי אֶפְלֹ הַדְּגִים שֶׁבְּפִי רֹעֲדִים מִפֶּחַד ה'" - הַפִּטְרִי עַל זֶה מוֹהֲרֵנָה ת' וְאָמַר "אִם כֵּן פֶּמָּה כָּבֵד צִרְיָה לְרַעֵד פֶּשְׁאֵין רֹעֲדִים!": שִׁיחַ שׁוֹפֵי קוֹדֶשׁ - יוֹם הַכִּיפּוּרִים

וְהַמּוֹנֵן מִכָּל זֶה כִּי נִמְצָא בּוֹ מִצַּד נִשְׁמָתוֹ גַּם כָּל הַסְּלִיחָה וְהַכִּפּוּרָה שֶׁל יוֹם הַעֲשִׂירִי מִעֲשָׂרֵת יְמֵי תִשְׁבָּה, הוּא יוֹם כְּפּוּר, כִּי הִרְבָּה הִרְבָּה בְּעֵלֵי תִשְׁבָּה שֶׁבְּדוֹאֵי נִתְפַּכֵּר לָהֶם עֲוֹנוֹתֵיהֶם נִעְשׂוּ עַל יְדֵי דְבָרָיו וְסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁהַשָּׂדֵי אַחֲרָיו כְּמוֹבָא; וְלֹאֵל דְּמִסְתַּפִּינָא הִיָּיתִי אֹמֵר שֶׁהוּא שָׁגַם שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ גִּימְטְרִיא מִכָּן מִפְּשֵׁי מִסְפֵּר מִנֵּן הַתְּבוּת "חֲנוּן הַמְּרַבֵּה לְסִלָּח". יְמֵי הַתְּלָאוֹת

מוֹהֲרֵנָה ת' אָמַר: "עֲנִינוּ שֶׁל רַבְּנֵינוּ הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַעֲנִין שֶׁלִּי הוּא יוֹם כְּפּוּר". וְאֲכֵן הָיָא מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלֹמֹמֹנוּ שֶׁנִּסְעָנוּ וְבָאוּ לְמוֹהֲרֵנָה עַל יוֹם כְּפּוּר, אוֹלָם לֹא רַעַשׁ וּפְסוּסִים; וְהַבָּאִים הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו כָּבֵד בְּעֵרֵב יוֹם כְּפּוּר.

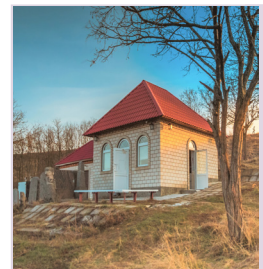
פַּעַם הַזֶּמֶן מוֹהֲרֵנָה ת' אֵת רַבִּי אֲבָאֵלֶּה הַעֲשִׂירִי שֶׁיָּבֹאוּ לְשִׁהוּת אֲצִלּוֹ בְּיוֹם כְּפּוּר, וְאָמְרוּ לוֹ: "וְכִי מָה אֲתָה מִפְּחַד? אִם בְּבִיתְךָ יֵשׁ לָךְ דְּגִים גְּדוֹלִים עֲבוּר הַסַּעֲבָה הַמִּפְסָקָה - אֲצִלּוֹ הִיָּה לָךְ דְּגִים קְטָנִים!" - כְּאֹמֵר לוֹ שֶׁלֹּא יָבִישׁ עַל הַעֲנִינֵי הַשְׁוֹרֶת בְּבִיתוֹ, וְיָבֹאוּ בְּכָל זֹאת לְשִׁהוּת אֲצִלּוֹ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים; לֹא יִדְעוּ אִם לְבִסּוֹף אֲכֵן הִיָּה אֲצִלּוֹ מוֹהֲרֵנָה ת':

פַּעַם שֶׁאֲחַל מֶרֶת אֲדָל בֵּת רַבְּנֵינוּ אֵת אֲנִשֵּׁי שְׁלֹמֹמֹנוּ מִי פוֹתַח אֵת אֶרֶן הַקֹּדֶשׁ קִדְּם 'כָּל נְדָר', וְהִשְׁבִּינוּ לָהּ שְׁפִתֶיהָ אֶרֶן קִדְּם 'כָּל נְדָר' שִׁכַּת לְמוֹהֲרֵנָה ת': עֲנָתָה וְאָמְרָה: "כָּךְ רָאִיתִי בְּאֵמֶת בְּחִלּוֹם!", הִנֵּנוּ

נכנס למקום שנכנס

יום הכיפורים, יום הסליחה והמחילה, היה יומו הגדול של מורנו רבי נתן. פעם אף התבטא בהאי לישנא קדישא: "העניין שלי הוא יום-כיפור". רבים מבין תלמידיו נוהגים היו לנסוע אליו ולהתפלל במחיצתו אז. בסעודת ערב היום הקדוש נוהג היה לשבת בחברת תלמידיו וכל מבקש ה' שאתא ובא אליו, והיה שח שיחת התעוררות יוקדת, שכל מי שהיה שומעה היה מתמלא הרהורי תשובה.

לתלמידו רבי באבא'לה אמר מוהרנ"ת פעם: "אף על פי שבביתך אתה אוכל דגים גדולים, ואצלי תאכל דגים קטנים, כדאי לך לבוא אצלי ליום-כיפור". באמת אמרו, שבסעודת ערב היום הקדוש היו נשמעים מפיו קדשו של מוהרנ"ת דיבורים שהיו ממיסים אפילו לב-אבן. לא מעט נפשות יקרות התקרבו מסעודה זו.

דיבורים נשגבים ונוראים.

ציון מוהרנ"ת זיע"א בברסלב

אחד ממקורבי מוהרנ"ת היה רבי עקיבא וועלוול (זאב) מנמירוב, תלמיד חכם מופלג. הוא היה רגיל לספר על עוצם ההתעוררות שראה אצל מוהרנ"ת בערב יום-כיפור האחרון לחייו הקדושים, בעת סעודת ערב היום דיבר בעניין הדי יסודות - דומם, צומח, חי, מדבר, ואמר: "הלא אנחנו רואים, שכל מה שהמדרגה נמוכה יותר, נמצא בה טוב יותר. כי יסוד המדבר הוא האדם, ומקח האדם במכירתו יעלה כמקח הסוס שהוא מיסוד ה'ח' הנמוך מה'מדבר', כנודע, שנמצא סוס שנותנים במחירו כמה אלפים רובל-כסף. ומקח הצומח יעלה עוד יותר, כי נמצאים שושנים ופרחים שמביאים ממדינות רחוקות שאין ערך כלל למחירים ושווים. וביסוד הדומם נמצאים אבנים טובות ויקרות העולם עוד יותר. ורואים אנו את הטוב והאלוקות שנמצא בהם, ממצוות התורה על הכהן גדול, שבכל עת כניסתו לבית המקדש יהיה לבוש בחושן ואפוד, שיהיה נתונים בהם כמה אבנים טובות.

ואחר הדברים האלה, נכנס מוהרנ"ת בדרכו הקדושה מעניין לעניין, עד שהתחיל לדבר בהתעוררות גדולה

גם בשבת האחרונה שלפני הסתלקות מוהרנ"ת, בא אליו רבי עקיבא וועלוול. לביל שבת אחר הסעודה דיבר עוד הפעם רבי נתן על עבודת הכהן הגדול ביום-כיפור בהתלהבות גדולה ונוראה, והזכיר כמה תיבות מהפיוט שבסדר העבודה: "נכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד" ועוד.

שיחה קדושה זו שנאמרה לביל שבת האחרון לחי מוהרנ"ת, מוזכרת גם במכתב שכתבו אנ"ש דברסלב לטשעהרין, לאחר הסתלקותו, כדלהלן: "לביל שבת פרשת מקץ אמר תורה על המנוחה, ורקד בעצמו. ואחר שהלך מהשולחן סיפר מענין העבודה של יום-הכיפורים, והוציא מפיו הקדוש אש-שלהבת, ואמר העבודה ממש כמו הכהן-גדול שנכנס לפני ולפנים: 'עמד במקום שעמד, נכנס במקום שנכנס... ראה לפני מי אתה נכנס... אחת ואחת'". לאחר שאמר מוהרנ"ת את סדר העבודה ביקוד-אש, נענה: "והתלמיד חכם גדול מכהן-גדול, כמו שכתוב 'יקרה היא מפנינים' (ודרשו חז"ל בסוטה ד ע"ב: 'מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים') - - - הקשר המובהק בין מוהרנ"ת לעניין הכפרה והסליחה מתבטא בכך, שבשבוע שלאחר מכן, עשרה בטבת ת"ר, הוא נסתלק לעדן העליון כשעל שפתיו הקדושות המילים "חנן המרבה לסלוח". רבי אברהם ב"ר נחמן מצוין כי מילים אלו הם הגימטריה של שמו של מוהרנ"ת; "כי הרבה הרבה בעלי תשובה, שבוודאי נתכפר להם עוונותיהם, נעשו על ידי דיבוריו וספריו הקדושים שהשאיר אחריו".

ואמרו אנ"ש, שה'גדי לבן' שעליהם דיבר מוהרנ"ת ביום כיפור האחרון לחייו, רמזו על הסתלקותו מעלמא דדין. (ע"פ 'מי התלאות' ו'כוכבי אור')

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ה' מאמר ט"ו
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

נמצא שבראש השנה הוא תקון המחין פנ"ל, ועל ידי תקון המחין נעשין בחינת תפילין דמכסין על מוחא, כי תפילין הם התנוצצות המחין. וזהו בחינת עשרת ימי תשובה, כי תשובה היא בחינת (ידיעה ט'): "אם תוציא יקר מזולל" וזהו בחינת תפילין שנקראו 'יקר', כמו שאמרו: "ויקר" אלו תפילין פנ"ל. (כי תפילין נעשין על ידי תקון המחין, שהם נעשין על ידי שמתקנין ומעלין מביחית החתים בשור לבחינת חותם דקדשה בחינת מחין תפילין פנ"ל. וזהו בחינת: "אם תוציא יקר מזולל", שהוא בחינת תשובה, וזהו נר"א לי).

וביום כפור, אז הוא גמר תקון חותם דקדשה, שהוא בחינת תפילין, הפך חותם דספרא אחרא פנ"ל, בבחינת: 'וביום צום כפור יתמנו'. היינו שבעשרת ימי תשובה נעשה בחינת תקון התפילין פנ"ל, וביום הכיפורים אז הוא גמר תקונם, כי אז נגמר גמר תקון חותם דקדשה, שהוא בחינת תפילין פנ"ל:

סוף זה בחינת תקון המלאך, כי סוף בגימטריא מלאך, בחינת חלום על ידי מלאך, שנעשה על ידי תקון המחין והתפילין פנ"ל. ועל פן סבות הוא זמן שמחנתנו, בחינת שמחה של תפילין, לתן חיזוק להמלאך, כדי שלא ידון המלאכים לקלקל את החלום פנ"ל, כי סבות הוא חג האסיף, שאוסף כל מיני מאכל, ועל פן אז צריכין שמחה לחזק את המלאך, שזהו תקון המלאכים פנ"ל, ועל פן הוא זמן שמחנתנו פנ"ל:

שמיני עצרת זה בחינת מלכות, בחינת (שמואל א ט'): "זה יעצר עמי", הנאמר במלך, שזה בחינת תקון המשפט, בבחינת (ההים ע"ב): "משפטך למלך תן". היינו בחינת תקון המשפט המבואר למעלה, שעל ידי זה נתבטל טמאה הנ"ל פנ"ל, וזהו בחינת מה שמובא בפתחים, שבשמיני עצרת הנקבא עוצרת הטפה, היינו בחינת תקון טמאה הנ"ל, שנתקן בחינת החתים בשור על ידי בחינת הנ"ל, ונעצרת הטפה בקדשה ואינה נשחיתת, בבחינת החתים בשור, חס ושלום:

תיקון האמונה בחודש תשרי

רבינו מבאר שסדר התיקון של חודש תשרי הוא סדר של תיקון האמונה שמתחיל בראש השנה שאז מתחיל תיקון המוחין, וממשיך בכל עשרת ימי תשובה עד יום הכיפורים שאז נשלם תיקון החותם דקדושה שהוא בחינת תפילין, ואח"כ בסוכות נמשך התיקון של חיזוק המלאך ע"י השמחה, ונשלם בשמיני עצרת שאז נשלם תיקון המשפט בשלימות.

ראש השנה

כי בראש השנה מתחילים להיתקן הה' חושים, שיתעורר האדם על ידם לאמונה, כי עיקר עבודת האדם הוא לחזק את האמונה בכל הה' חושים, לראות בכל דבר את השי"ת, וכן לשמוע ולהרגיש בכל דבר את השי"ת, וזה ע"י הארת האמונה לידע שהשי"ת משגיח על כל פרט ופרט והוא רואה ורוצה בעבודתנו ושומע תפילות ישראל ורואה פנימיות ליבם שהוא הריח הפנימי, וטועם כל מעשה טוב שעושים, ומושיט ידו לקבל תשובתם.

עשרת ימי תשובה

והתיקון זה מאיר בכל העשרת ימי תשובה ובוה תלוי עיקר התשובה, כי העוה"ז מסתיר ומכסה על התגלות האמונה והאדם רואה ושומוע ומריח דברים אחרים, ועיקר עבודת האדם לחזק את כל הה' חושים דקדושה שהכל יהיה מתוך אמונה ועי"ז כל העולם מגלה אצלו את אלקותו יתברך שזה בחינת קדושת התפילין, ובוה תלוי עיקר קיום התורה והמצוות, כי עיקר נפילת האדם הוא מחמת שאין יראת ה' אצלו דבר מוחשי, ורואה את העולם כגשמי וממילא נופל מחמת התאוות והנסיגות, אבל כשזוכה לחיות עם אמונה ולראות בכל דבר את השי"ת, עד שמציאות השי"ת אצלו הוא דבר חושי, ממילא בקל יתגבר על כל הנסיגות והבלבולים.

יום הכיפורים

וביום הכיפורים נשלם התיקון הזה שהוא החותם של התפילין, כי אע"פ שאין מניחים תפילין ביום הכיפורים, אבל אור התפילין מאיר בעיקר

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

"וזה הדעת מצוה גדולה לידע ולהודיע" על מה נאמר?
"לידע שכל העולם, הכל נמשך ממנו יתברך לבד, כי לה' המלוכה והכל כאין ואפס נגדו יתברך". (ולישית הלות נ"י שחיית ב"ח)

הזכר: דוד קרויס ירושלים
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

על מה צריך אדם
לחזק את עצמו מאוד,
לבקש ולהתחנך מאוד
מהשי"ת? ערבית ד

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר היראה'

הנעימות שיש במצות הוידי

שגורשנו, ועל כן מבקשים סליחה, וכאשר רואים את האהבה הגדולה של ה', מרבים מעצמנו לפייס ולבקש שוב מחילה, כי ככל שמרבים לבקש סליחה מרגישים יותר קירבה.

ו[ישנם כמה אנשים המבקשים סליחה: יש אחד שצריך טובה מחבירו, וכיון שציער אותו הוא מבין שלצורך הטובה בהכרח לו להסתדר עמו, ולבקש ממנו מחילה. יש אחד שמבקש מחילה מחבירו מחמת שלא נעים לו מעצמו, שכך התנהג כלפי חבירו, ועל כן הולך לפייסו. אך יש אחד שפשוט מחובר לאמת, והוא מרגיש את הצער של חבירו שהצטער מחמתו, ולכן הולך לפייסו שלא יצטער ולהשיב רוחו של חבירו.

כך יש אחד שמבקש מחילה מהשי"ת מחמת שרוצה שנה טובה, והוא מבין שלצורך כך בהכרח שיתעורר בתשובה. ויש מי שמתעורר להתחרט על עוונותיו מחמת שלא טוב לו ההרגשה של עצמו, שכך התנהג שלא כרצון ה'. אך העיקר הוא פשוט להתחיל לחשוב על הצער שיש למעלה מחמתו, אפילו מעט.

ז[ומעתה מובן, שחלילה לחשוב שצריך להרבות בוידיים מחמת החשש שמא ה' לא מחל בפעם הראשונה, וצריך להפציר בו עוד ועוד עד שימחול, כי בוודאי שכל דיבור של סליחה ומחילה פועל מאוד למעלה. אלא שאם מבקש מחילה רק בשביל לצאת ידי חובה להרגיש טוב שמחלו לו אזי באמת יכול להירגע שמא יצא ידי חובה בפעם אחת בו ביקש מחילה, אך אם מבקש מחילה בשביל להתקרב יותר מחדש להשם יתברך, אזי יש הרבה עומקים בתשובה.

כי בכל פעם שאדם בא להשם יתברך ומתקרב אליו יותר, אזי מתעורר בו מחדש בושע עמוקה יותר על מה שחטא לפניו וממילא מתעורר לבקש מחילה ממקום עמוק יותר.

א[היות והרבה נבוכים במצווה הנעימה של 'וידי', שכל כך מקרבת אל הבורא, גם את מי שאין לו שום התעוררות להרגיש תשובה. לכן אמרנו לבאר מצווה זו:

ב[מובא בשו"ע הרב (סי' תר"ז) בזה"ל: 'עונות שהתוודה עליהן ביום הכיפורים שעבר, אע"פ שכבר נתכפרו אף על פי כן יכול לחזור ולפורטן בוידי, ולא עוד אלא שהחזור ופורטן הרי זה משובח שנאמר וחסאתי נגדי תמיד, כלומר איני סבור שכפרתי לי והרי הוא תמיד כאלו הוא נגדי עומד'.

וענין זה צריך ביאור, האם יש לחשוש שמא הוידי לא התקבל או שצריך להאמין שבוודאי יום הכיפורים מכפר. ומהו באמת הענין שצריך להתוודות פעם אחר פעם במשך היום, עד שיש הרבה שיקשה להם עבודה זו, ופעמים שבא הרגשה בלב כאילו הוידי הראשון לא באמת הועיל עד שלכן צריך להתוודות שוב ושוב, ואם כן מאן יימר שהפעם האחרונה כן יתקבל לרצון למעלה.

ג[גם יש כמה מנהגים להרגיש את חובת האמונה שבוודאי נצא זכאים בדיו. והאם אכן כך צריך לבוא ביום הכיפורים בהרגשה בטוחה שבוודאי ה' ימחול על כל עוונותינו, או שמא יש מקום לחשש שמא צריך להתוודות יותר מעומק הלב בכדי שיתקבל יותר למעלה לרצון.

ה[אבל כל שאלות אלו ייתכן שהם נכונות למי שרוצה לצאת ידי חובה, ומחפש שהשי"ת יאמר לו 'סלחתי', בכדי שיוכל להמשיך ללכת לחיות את חייו. דומה הדבר לאדם ההולך בדרך וממהר לדרכו, ובטעות נתקע בחבירו, וכיון שרוצה כבר להמשיך בדרכו, הוא מחכה בקוצר רוח שחבירו יאמר לו 'סלחתי', וימשיך לדרכו.

אך כל מהותו של יום הכיפורים, הוא התחדשות הברית עם השם יתברך, ולא לחפש לברוח ולהסתדר עם בורא עולם. ההיפך, אנו רוצים לחזור לביתו לאחר

אז, ומכא היםים האלו הוא מאיר בכל השנה שיהיה לאדם כח לגלות מלכות ה' בכל דבר בעולם ובכל ה' חושים שזהו עיקר התשובה וכנ"ל.

סוכות

ואחר כך בסוכות מאיר שלימות הארת הדעת שהוא הדעת שמאיר גם לזמני הקטנות, שיוכל גם אז לשמוח בהשי"ת שזה בחינת חלום ע"י מלאך שזוכים בסוכות, כי בראש השנה ויום הכיפורים מתחיל הארת האמונה להאיר באדם, אבל עיקר הכח של האדם להתחזק באמונה הוא רק כשיש לו את הארת הדעת להתחזק גם בעת הקטנות והשינה, וזה הארת הדעת שמאיר בסוכות, [ובאמת עיקר מצוות סוכה הוא האכילה והשינה שהוא בחינת העבודות הגשמיות, ובה שייד בפרטות בחינת חיזוק המלאכים בעת האכילה, ותיקון החלומות והשינה].

וזהו הארת השבעה משיבי טעם שרק ע"י יש לאדם כח להתחזק באמונה בכל עת, כי בלי הדיבורים המשיבים את הנפש בשבעה משיבי טעם יפול האדם מה, כי בהכרח עובר על האדם קושי כשרוצה להתחזק באמונה, כי בתחילה צריך לגלות את העצה ע"י הצעקה ואח"כ להגדיל את העצה, ואח"כ צריך להיזהר מהאמונות הנפולות ולהעלותם ותקנם, וגם אז עדיין יש סכנה מהגאווה, ומחמת כל זה צריך הרבה הרבה התחזקות שזה הארת השבעה רועים דקדושה שהוא הארת התפילין שרק ע"י יש לאדם כח להתחזק מעמד בעבודתו גם בתוך כל הבלבולים והקטנות.

ובכללות, הארת השבעה משיבי טעם זהו הארת הגאווה דקדושה שהוא כנגד חרב הגאווה שאינה מצד הקדושה שהם המנהיגים שאינם מאירים בלב האדם את הגאווה דקדושה בכל עת ובכל זמן וע"י נופל האדם, אבל הרועים דקדושה מאירים בלב כל אחד ואחד את עוצם נעימות חלקו וגורלו בכל נקודה ונקודה של אמונה ובכל נקודה של קדושת היהדות, וע"י יכול האדם להחזיק מעמד.

כי בראש השנה ויום הכיפורים נבנה אצל האדם עצם הכח לעסוק בבניין האמונה, אבל בלי הכח של ההתחזקות קשה מאוד להחזיק מעמד, ולזה בא שלימות התיקון של סוכות שאז מאיר הארת האמונה גם בזמן השינה והקטנות, ע"י השבעה משיבי טעם שעי"י יכול האדם להחזיק מעמד תמיד בהארת האמונה.

אושפיזין

וזהו הארת האושפיזין שהם השבעה רועים שבאים להאיר בנו את שבעה משיבי טעם [שהוא עצמו האור של השבעה רועים דקדושה שזהו עיקר הארתם, להאיר בנו את הגאווה דקדושה ואת ההתחזקות גם בעת הקטנות], כי הם המגיני ארץ שעבר עליהם נסיונות קשים, על כל אחד ואחד באופן אחר, והם התחזקו להיות דבוקים בהשי"ת, וע"י יש להם את הכח להאיר בנו הארה זאת.

שמיני עצרת

ושלימות התיקון הוא בשמיני עצרת שאז נכנס בכל אחד ואחד הארת האמונה באופן כזה שיוכל להחזיק מעמד בכל עת ולא ליפול משום דבר בעולם שזה בחינת הארת תיקון המשפט [שעי"י ניצולים מנפלים, שהוא בחינת הנפילות של האדם מבניין האמונה בכל עת], ולכן אז הוא שלימות השמחה, ואז עולה כל אחד לתורה, כי כל אחד מקבל את הכח להיות קשור תמיד לתורה ולאמונה.

ובאמת סדר זה הוא בכל יום מחדש שצריך לחתור בכל יום מחדש לחפש ולגלות את העצות להגדיל האמונה, ובכל יום מחדש צריך לחמשיך את השמחה וההתחזקות שהם השבעה משיבי טעם שעל ידם יכול האדם להיות דבוק באמונה בכל מצב, גם בעת השינה והקטנות, והכח הזה מקבלים מכללות המועדים של חודש תשרי שאז הוא הזמן של בניין האמונה.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' ס"א / לקו"ת סי' ה' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il. בלש"ק בשלוחה 6, באדיש בשלוחה 6, לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 036171116, באדיש בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5.

מושגים בתורה ה' תניינא

השגות

חותם דיום הכיפורים

וביום כפור, אז הוא גמר תקון חותם דקדושה, שהוא בחינת תפילין, ה'קד' חותם דקדושה אחרת כנ"ל, בבחינת: 'וביום צום כפור יתקומן', הנה יש לשאול, למה יום כיפור הוא בחי' תפילין, והרי ביום זה לא מניחים תפילין. אלא שרבינו רוצה לגלות לנו אור התפילין, שנזכר לקבל חיים טובים כל השנה, וכן כתוב בזה"ק כ"פ שכל ענין ר"ה יוה"כ הם בחי' תפילין, זה לא רק הקדושה של התפילין, אלא החיבור של הקדושה אל הבהמיות, שהוא עיקר רצון ה' בעוה"ז, לרדת בכל יום לתוך הבהמיות ולבנות תפילין, זה עיקר חותם החיים שנחתם ביוה"כ, מקבלים חיים בעוה"ז להעלות את הבהמיות מעוה"ז, הזדמנות לעשות תפילין. וגמר החותם הוא בנעילה, מקבלים המתנה הכי גדולה, מוחלין ומטהרין את האדם, ורק ע"י יש קדושת ישראל בעולם, שאנו יוצאים פעם בשנה מהזוהמא ומתקרבים להשי"ת מחדש.

סלחתי כדברך

תיבה אחת ומתורפא בה, אבל בפסוק ראשון של קריאת שמע 'שמע ישראל' אלהינו ה' אחד, נפסק (בשולחן ערוך או"ח ס' ס, סעי' ה) שאם לא כיוון בו לא יצא ידי חובתו וצריך לחזור ולקרוא מחדש. אבל היום נהוג שעם מילותיה הראשונות של תפילת שמונה עשרה - 'ברוך אתה ה' האדם מחל מפליג בדמיונותיו, מחשב את תשלומיו לבנק, בעיותיו בבית, החדשות בעסקים, מה צריך למכור וכמה לקנות...

על זה אמרו חז"ל (ויקרא רבה א ו) "יש זהב ורוב פנינים וכלי יקר שפתי דעת בנוהג שבעולם אדם יש לו זהב וכסף אבנים טובות ומרגליות וכל כלי חמדה שבעולם, וטובה ודעת אין בו, מה קנייה יש לו, מתלא אמר (-המשל אומר) דעה קנית מה חסרת, דעה חסרת מה קנית", יש לך אדם שמתפלל תפילות רבות, מוסיף תפילה ועוד תפילה, משכים ומעריב בבית הכנסת, אך תפילותיו הם בלי דעת, הוא לא זוכה לכוון בתפילותיו, על תפילות כאלו נאמר "דעה חסרת מה קנית".

והי רצון מלפני אבינו שבשמים שנזכה לכוון בתפילותינו ויעלו כולם לרצון לפני אדון כל ויקיים בנו לשון הפיוט (אפיק רנן, ליום ב' דפסח) "תִּבְשֵׁי מִחֵץ טְרִיטִי, פֶּסַח עִירוֹם עֲרִיטִי, חֲבִבִי פֶשַׁע גְּעִיטִי, הִנֵּה יָפָה רַעֲיִתִי".

מובא בספרים שעיקר העבודה בימים הנוראים הוא התפילה בכוונה, וכפי שמכוון בתפילות היום כך היא הסליחה, כמו שכתוב 'ויאמר ה' סלחתי כדברך' - סליחתו של מקום היא כפי דבורו של אדם, אם דבריו הם בדעת הרי הם מתקבלים לפני השי"ת והוא מוחל לעוונותיו וכותבו בספרם של צדיקים, ואם לאו... יכול האדם לבוא בכל יום לבית הכנסת מעשרה ראשונים, והנה עומד לפני גזר דינו ושם נכתב כי לא התפלל מעולם, אמנם שפתיו מללו את מלות התפילה, הם כבר שגורות על לשונו בעל פה, אבל לא כיוון בהם כראוי.

כעין זה איתא בפוסקים כי אם לא כיוון בברכה ראשונה של 'שמונה עשרה' - ברכת מגן אברהם, לא יצא ידי חובתו, וצריך לחזור ולהתפלל (וכך שיטת הבית יוסף למעשה בס' קא, אך שיטת הרמ"א שלא יחזור מאחר שאנו חוששים שגם הפעם יחזור על סורו ולא יכוון ונמצא מברך פעמיים ברכה לבטלה).

וכך גם מובא על קריאת שמע (זהר חדש רות ל, והובא בבית יוסף ס' ס"א) שצריך לכוון בכל מילותיה שהם כנגד מאתיים ארבעים ושמונה אברי הגוף, ואם קורא קריאת שמע כתיקונה כל איבר נוטל

עומק הפרשה

עשרה מדרגות בישראל

קרא את יהושע והתיצבו באהל מועד ואצונו:

ארבעים שנה היו ישראל מוקפים בענני כבוד, אוכלים לחם של מלאכי השרת (יומא עה:) ושותים מים קדושים מבארה של מרים, אין להם שום טרדה וקושי המרחיקים אותם מהשי"ת, והכל בכח משה רבינו.

כעת הגיע הזמן להנהיג אחרת, הנהגה של יהושע, כל אחד עובד את אדמתו ועמל לפרנסתו, הלחם כבר לא יורד מהשמים ושלל דאגות מתחילות להיערם לפני האדם.

לקראת החלפת הנהגה הצטוו משה רבינו "קרא את יהושע והתיצבו באהל מועד ואצונו".

כי כשישראל נכנסים לצורת הנהגה אחרת צריך את כוחו של יהושע, שהוא כח התלמיד, הכח לקבל שרבינו מאיר באדם הוא כח התלמיד, הכח לקבל את הארת הצדיק, את עצותיו הנוראות וללכת בהם בתמימות, והוא הכח שעל ידו הוא יכול לרדת מענני הכבוד, להתקרב להשי"ת גם כשהוא יורד למציאות העולם, חזר לביתו מ'אומן ראש השנה', ולעבוד שם את השי"ת.

כדי להאיר דרך זו קורא משה רבינו ליהושע בן נון

האם תלמידי יודעים שאני פועל מתוך רחמנות?

א] אף שיום הכיפורים מכפר מצד עצמו שהרי עיצומו של יום מכפר, בכל זאת עסק גדול היה סביב לעבודת הכהן גדול. כי מלבד עצם הכפרה ומחילת העוונות, היה לכה"ג עבודה גדולה להכניס אותנו לעבודת התשובה. לא כמו שנדמה בעולם שיום הכיפורים מבקשים סליחה בשביל להסתדר עם בורא עולם, אלא העיקר לפעול דרך שנוכל תמיד לשוב אליו במשך כל השנה.

ועל כן היה הכה"ג נכנס ויוצא כמה פעמים לקודש הקדשים, טובל ומחליף מבגדי זהב לבגדי לבן וכו', וכל עבודתו היה שחותר להמשיך לעולם את גילוי המלכות בשלמות, להאיר לעם ישראל את גדולת רחמי ה'. וסלל הדרך שנוכל גם אנו במשך כל השנה להיות בקיאים בזה לעלות תמיד מדרגא לדרגא, ומצד שני לא ליפול לגמרי כשצריך לצאת לחוץ, או בזמני נפילה, (ליקו"ה שבת ז').

ב] לאחר חטא העגל, שנתעטף השם יתברך בטלית ולימד את משה סדר י"ג מידות של רחמים (ראש השנה יז:). ולכאורה הוא דבר פלא, כי אם השי"ת מתנהג ב"י"ג מידות של רחמים, למה היה צריך ללמדו שיתפלל עם המידות האלו, די שהשם יתברך יעזור בעצמו את מידות הרחמים שלו. אלא שעיקר הפעולה ביום הכיפורים הוא לא רק בקשת המחילה עצמה, אלא לעשות קשר חזק על ידי שאנו נדע את גילוי הרחמים, ועל כן לימד את משה. ועל כן אומרים הרבה פעמים י"ג מידות ביום הכיפורים, כי בכל פעם מעמיקים יותר ויותר בהשגת הרחמים, שזה עצמו מחזק את הכפרה.

♦ ♦ ♦

ועתה נשוב לחינוך:

ג] זה כבר כלל ידוע שכל מנהיג / מוחר, צריך שיהיה לו מידת הרחמנות, כפי שרביז"ל הרחיב בזה (ליקו"מ ז' תנינא). וכמובן, שלא תמיד הרחמנות הוא מה שהתלמידים קוראים בשם 'רחמנות', כי לא כל נתינה נקראת 'רחמנות', ישנה נתינה שהיא אכזרית לעתיד, ולכן צריך שיהיה דעת איך ומה לרחם, אבל זה צריך להיות ברור שהמנהיג חייב להיות רחמן.

ד] וכאן בא יום הכיפורים ומחדש לנו חידוש חדש בענין הרחמנות, והוא: שלא די שהמנהיג יהיה רחמן בסתר בעומק ליבו, אלא הוא צריך לפעול אצל התלמידים שהם יידעו בבירור שהוא רחמן, שהם יבינו שהוא פועל מתוך מקום עמוק בלב שרוצה לרחם עליהם.

והידיעה הזו היא חלק בלתי נפרד מעצם עבודת החינוך, כמו שרואים שהכהן גדול פעל בסדר עבודתו ביום הכיפורים שכל עם ישראל ידעו שה' הוא רחמן, כי לא די בכך שה' מוחל וסולח, אלא יש להנחיל לעם ישראל את ההשגה הזו עצמה, שרק בהשגתו יתעצם הקשר המתחדש בין ישראל לאביהם שבשמיים ביום הכיפורים.

ולכן גם השי"ת יחד עם מחילתו לימד את משה רבינו איך לעזור אצלו את הרחמים, כי כך צריך המנהיג ללמד את תלמידיו שידעו שהוא פועל רק מתוך מקום של רחמנות.

מתחדשים

♦ בשו"ת טוֹבָה תְּדַשֵּׁן עֶצֶם: בימים אלו מופיע: כרך ח' בסדרה הנפלאה 'פאר הליקוטים' המסייע מאד לטייל בתורתו של רבינו הקדוש, מודפס בצורה יחודית כשתורת רבינו ז"ל במרכז, וסביבו לנושאי כלים' ביאורים ופירושים הן מספרי רביז"ל והן משאר חלקי התורה, המסייעים לצלול לעומקה של תורה. כעת הופיע הכרך השביעי המבאר תורות נו-ס [כולל]. בס"ד מהודרה יחודית זו קנתה לה שביטה בלב ה'הולכים' עם התורות, ומודפסת עשרות אלפי עותקים.

♦ ברכות לראש משביר: כלל חסידי ברסלב בארץ ובעולם מודים ומוקירים מקרב לב הני צנתרי דדהבא העסקנים החשובים שעשו לילות כימים על מנת לסייע בכל מה דאפשר לצעירי אנשי שלומינו להגיע לקיבוץ הקדוש באומן, כצוואת רביז"ל. מוה"ר שמעון שישא שליט"א יחד עם ראשי ארגוני הצלה ועוד, אשר מאות נעזרו על ידם, ובזכותם הוכפל כח הקדושה לאין שיעור. ישלם ה' פעלם ותהי משכורתם שלימה מעם ה' להחנתם לחיים טובים אמן.

♦ והברכה אחת היא לכל היהודים היקרים שגם השנה סיינו לרבבות הנוסעים אומנה בכל הנצרך ומכל הלב, לרבני העיר ולשליחי חב"ד והרבנים החשובים. זכות רביה"ק והר"ה שלו יעמוד להם לעד.

יורל ע"י מנחם עלה לתורה
בכל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערבת נסגרת מדי יום ראשון בשעה 19:00
לחברות ורכישות בנט נצחו: עלה לתורה, בנק
מרביתל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

ועל-כן ביום הכפורים אומרים ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד בקול
רם, כי אז נתגלה בחינת איה ואז הוא
באמת הכניעתם כי כול שחא אית ליה
רשו בר מיום הכפורים ואז נתבפרין כל
העונות ונתבטלין כל הקלפות ועל-כן
אזי מפרסמין בקול רם ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד, דהינו שקדשנו
יתברך מברך לעולם אפלו במדור
הקלפות, כי גם הם היו מקבלים חיות
מאחר שנבקעו עתה:

(לקו"ט חלקות ציצית ב, ו)

יהלום

התשובה והכפרה של יום
הכפורים ע"י בחינת איה,
שע"י בחינה זו יוצאין ועולין
מכל הקלפות ונתבפרין כל
העונות: (לקו"ט חלקות ציצית ב, ה)

מידות הרחמים, ואומרים בקול גדול "ויעבור ה' על פניו וכו'", השי"ת באמת מתגלה אלינו עם מידות הרחמים העצומים שלו, ועובר על פנינו להעביר כל החטאים מאתנו ולהושיט ידו ברחמנות גדולה שנוכל להתקרב אליו מחדש ממש (תפילין ה').

קריאת התורה: קוראים פרשת אחרי מות מענין הסתלקות נדב ואביהוא, שכל הסתלקותם היה מחמת ריבוי אור, שלא רצו להינשא ולרדת לגלות את ה' בעולם הגשמי, וזה בעצמו עבודת היום, לגלות הדרך של התשובה ללכת בדרך של רצוא ושוב, לגלות את ה' בעת עלייה ובעת ירידה (שבת ז').

מנחה - קריאת התורה: קוראים במנחה פרשת העריות, כיון שביום הכיפורים מתחזק חותם הברית, שכל עם ישראל מתקשרים בברית קודש עם השי"ת, (ויה"כ א').
נעילה: עיקר החותם ביה"כ הוא, להיחתם להיות תמיד נכללים בתוך הקדושה, בתוך ספרן של צדיקים אמיתיים, וגם אם יש נפילות וגזירות, לעולם לא ניפול להיחלש מהדינים, אלא תמיד לראות שהכל הוא חלק מעלייה, (ליקו"מ סי' כ"ב).

כליות עבודת היום הקדוש: א] להשיג מידות הרחמים של השם יתברך. ב] מתוך השגת הרחמים מתעורר להתוודות הרבה וידיים. ג] חמשה תפילות, מעריב, שחרית, מוסף מנחה ונעילה, כי ביום זה נשלם בניין המלכות, ע"י ריבוי תפילות שבזה בעצמו ממליכים אותו. ד] לעורר רצונות וכיסופים להשם יתברך, על ידי החמשה עניינים שמענה את נפשו ורצונותיו, (ליקו"מ סי' קע"ט).
על חטא: עיקר הוידוי הוא לא צער על אי ההצלחה שלנו, אלא בושה על שצערנו אותו, וחסרנו מאורו הגדול, שזהו המשמעות של תיבת 'חטא' - חסרון. והוידוי באופן הזה מחזק האמונה בעצמו, שאם במעשיו יכול לחסר השכינה, ממילא גם לתקן ולהשלים חסרונו.

כל נדרי: מגלים גודל רחמנותו יתברך שאין שום יאוש בעולם כלל, ואפילו דבר חמור כנדר אפשר להתני, ועל כן מתידין אז להתפלל עם העבריינים, (נדרים ד', דיקין ד'). שמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו בקול רם: לגלות לכל באי עולם שהשי"ת נמצא בכל מקום בעולם אפילו במקומות המטונפים, (ויה"כ א').
י"ג מידות של רחמים: בכל פעם שמוזכרים את

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

פפרות

ולא היא, כי מתאים יותר שהמחזיק בעוף יאמר זה כפירתו וכו', ממה שהיא רק מביטה עליה. אשה שאין לה מי שיעשה לה פפרות, ומפחדת להחזיק את התרנגולת, יכולה רק לגעת בתרנגולת, ולומר הנפש (מקדש ישראל רנב, כי עפי" הארז"ל א"צ לסבב, וגם בסידור הרב לא הזכיר הסיבוב. ונראה לי שאם גם אינה מסוגלת לגעת, מספיק שתביט עליה).

ט. יש להזהר שלא לומר הפסוקים גני אדם וכו', בגד הלולים שמביאים בהם את התרנגולים (בשר"ע עט, ז, ומשנ"ב כח, שולח תרנגולים עם הרבה צואה ויש בו סירחון, ודינו כצואה שאסור לומר דברי קדושה. אך כנגד צואת תרנגולים סתם, מותר. ובד"כ לולים אלו סרוחים (המה).

י. יש להזהר מאוד שלא לעמוד עם התרנגולים החיים בגד השוחט, באופן שהתרנגול יכול לראות ששוחטים, כי הוא צער בעלי חיים, וגם יתכן שיעשה טרפה על ידי זה. ולמזכית לאחרים שלא יעשו כן, תבוא עליו ברכה (שו"ת בית אפרים י"ד כו. בהגות יד אפרים י"ד לו יד). ומענין זה, נראה לי שאין להחזיק את התרנגול בגליו וראשו למטה, כי הוא צער בעלי חיים.

יא. תרנגול שפך עשו בו פפרות: י"א שאי אפשר לעשות עמו לאדם אחר, מה שאין בו פשעושים לכמה בחד בבת אחת (הגר"ש"א בהלכות תב"ח כא הערה 21). וי"א שאפשר לעשות עוד הפעם לאדם אחר (מקדש ישראל רנב, וכדמוכח מהלכות והמג"א). אך לכל הדעות אסור למכור תרנגול שפך עשו בו פפרות מכלי להודיע לקונה (שם).

הוצאה גדולה קז, אפטר לעשות לכל הזכרים בתרנגול אחד, ולכל הנקבות בתרנגולת אחת. ויש מן הדקדקים שפפחות ההורים עושים בפני עצמם, כלומר לאב בתרנגול ולאם בתרנגולת, ולשאר בני הבית כ"ל.

ו. 'מעברת' עושים פפרות עם תרנגול ותרנגולת, ויש שעושים עם שתי תרנגולות ותרנגול אחד (רמ"א ומשנ"ב ג, שמה העובר זכר או נקבה). ונראה למי שקשה עליו ההוצאה, יכולה להשתתף עם שאר בני הבית פעם אחת עם הנקבות ופעם שניה עם הזכרים (פשוט). ואף למדקדקים במורים כ"ל, תעשה פעם אחת עם תרנגולת לבדה ופעם שניה עם בני הבית הזכרים). אם יודעים שהעבר היא בת, אין צורך לעשות לה גם עם תרנגול, אלא מספיק תרנגולת אחת לאמא ולעבר, ולדעה השנייה, שתי תרנגולות (מבית לוי מועדים 2, ב. הגריש"א, הובא בדרשו תרה 10). אם עדין לא עברו ארבעים יום מתחלת עבודה, אינה נחשבת מעברת לענייננו (מבית לוי שם בהערה ו. מקדש ישראל רנב).

ז. פשעושים פפרות לאחר, נכון שיעשה מקדש לעצמו ואחר כך לאחר, אבל אינו מעכב (מטה אפרים תרה, ו). אך עדיין שפך אחד יעשה לעצמו ולא על ידי אחר (מקור חיים, תרה).

ח. אשה [או קטנים] שאינה יכולה בשום אופן לסבב שיעברו מעל ראשה, יכול אחר להחזיק התרנגולת סמוך לה, והיא תביט עליה, והוא יאמר הנפש (כן נראה לי, כי הסיבוב אינו מעכב ודלהלן. ומש"כ שהוא יאמר

א. נוהגים לעשות הפפרות בתרנגולים (שו"ע). מי שאי אפשר לו לעשות עם תרנגול, בדיעבד אפשר לעשות בכסף ולתת את הכסף לעניים (חיי אדם קמוד, ד. משנ"ב שם. והמענין שם יראה להדיא, שזה רק עדיף מלאכול טריפה אבל אינו לכתחילה). **סכום הכסף:** הוא כסכום מחיר סעודה (מסורת משה, מהגר"מ פיינשטיין זצ"ל, א"ח שצ"ג, ג. ואינו מספיק ח"י פרוטות וכיוצא בזה).

ב. אכן מי שנהג עד היום לעשות עם תרנגול, ורוצה לעשות עם כסף או בעל חי אחר, צריך לעשות התרת נדרים. אמנם כל זה במי שרוצה לשנות מנהגו מהיום והלאה, אבל אם רק בשנה זו אי אפשר לו לעשות עם תרנגול, אין צורך לעשות התרת נדרים. ונראה לי שאין צורך לתת סכום כפוי שהיה מוציא לתרנגול, כי למה יפסידו העניים.

ג. עשיית פפרות עם עוף שחוט או קפוא, נחשב פעשיית פפרות עם כסף, ואפלו צריע ממנו. ד. עושים עם תרנגול זכר - לזכר, ותרגולת לנקבה. אף כל זה לכתחילה, אבל בדיעבד אם עשו עם תרנגולת לזכר ותרגולת לנקבה, אין צורך לעשות שנית (ודע שמעטים הם המומחים שיכולים להבחין בין תרגול לתרגול, ונמכרים על פי השערה בלבד, ואם כן בלאו הכי אי אפשר להקפיד על זה. הגם למ"ש בקדמונים שהענין הוא בתרגול שכבר קרא כתרגול, שאז נקרא 'גבר', ולפי המציאות כיום שהם לכל היותר בני ג' חדשים, שעדיין לא קראו ולא שנו).

ה. לכתחילה עושים לכל אחד מבני הבית פפרה בפני עצמו. ולמי שקשה עליו